

Гришко С.В.

к.е.н., доцент кафедри економічної кібернетики

та управління економічною безпекою,

Харківський національний університет радіоелектроніки

Сохіна В.С.

студент,

Харківський національний університет радіоелектроніки

ВІДМІННІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ

«Гібридні впливи – це завжди комбінація, але не всі комбінації є гібридними впливами» [1]. Простого поєднання різних засобів впливу не достатньо для створення гібридних ефектів. Гібридні загрози представляють собою скоординовані та синхронізовані дії, навмисно націлені на системні вразливості демократичних держав за допомогою широкого спектра засобів [2]. Гібридні впливи формують унікальні комбінації, які утворюють додаткові або (та) специфічні ефекти, не притаманні іншим видам комбінованих впливів.

Характерні ознаки гібридних загроз зібрані та продемонстровані на рис.1.

Рисунок 1 – Ознаки гібридних загроз (розроблено авторами)

Міждисциплінарність гібридних загроз стосується як інструментів, так і вразливостей, які використовують для нападу гібридні зловмисники. Інструменти сили МРЕСІ-спектру виходять за межі військової сфери: окрім військових тут є політичні, економічні, громадські та інформаційні засоби.

Національні вразливості у PMESII-спектрі (політичному, військовому, економічному, соціальному, інформаційному та інфраструктурному) також комбінуються для створення гібридних впливів.

Неоднозначність пов'язана із стиранням меж, щоб ускладнити визначення ситуації. Такі стирання відбуваються в багатьох напрямках, зокрема: через розмиття систем цінностей, інтерфейсів (війна-мир, брехня-правда), через дію «на межі», через події на стиках визначених законодавством ситуацій.

Неідентифікованість характеризує таку динаміку подій, яка залишає ситуацію нижче визначених «порогів» виявлення або атрибуції, що загальмовує та ускладнює прийняття рішень та реагування на такі загрози.

Синхронізація передбачає координацію МРЕСІ-інструментів у часі, просторі, по цілях для досягнення бажаних ефектів.

Асиметричність пов'язана із відходом від з традиційного (симетричного) впливу. Гібридне протівоборство передбачає творче залучення декількох інструментів за різними напрямками, які не пов'язані з можливостями та намірами зловмисника:

- по горизонталі відбувається синхронізація різних інструментів
- по вертикалі маніпулюють інтенсивністю використання певного інструменту (тобто напруженістю, частотою подій).

Нелінійність означає, що наслідки гібридних атак не є причинно-наслідковими, а отже – вони непередбачувані, навіть для зловмисника.

Вказані характеристики швидко змінюють безпековий ландшафт, в якому змінюється не тільки природа конфлікту/війни, але й природа миру.

Перелік джерел посилання

1. The landscape of Hybrid Threats: A Conceptual Model (Public Version). Giannopoulos G., Smith H. and Theocharidou M. (ed.). EUR 30585 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2021, 58 p.

2. Глосарій з гібридних загроз / упоряд. С. В. Гришко та ін. за заг. ред. С. В. Гришко. 2021. 113 с.